

**Zasady przygotowywania prac dyplomowych –
licencjackich, inżynierskich i magisterskich
na Wydziale Farmaceutycznym UMP**

Prace dyplomowe – licencjackie i magisterskie, realizowane na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale Farmaceutycznym (farmacja, analityka medyczna, kosmetologia, inżynieria farmaceutyczna, analityka kryminalistyczna i sadowa) są pracami naukowymi o charakterze badawczym lub pogładowym. Prace podlegają wszystkim międzynarodowym, regionalnym i krajowym regulacjom prawnym oraz zwyczajom i standardom przyjętym w danej dyscyplinie naukowej.

1. Budowa i konstrukcja pracy dyplomowej

1.1. Forma pracy

Pracę dyplomową przedstawia się w formie drukowanej oraz w odpowiadającej jej ściśle formie elektronicznej jako plik pdf na płycie CD/DVD.

1.2. Struktura pracy

Praca licencjacka, inżynierska może być pracą pogładową, jednak wskazane jest by zawierała ona również część opisującą wyniki badań własnych.

Praca magisterska powinna być pracą badawczą, choć dopuszcza się przygotowanie pracy o charakterze pogładowej, jednak z wyraźnie zaznaczonym własnym wkładem pracy autora.

Praca licencjacka i ewentualnie magisterska o charakterze pogładowym powinna składać się przynajmniej z następujących elementów:

- strona tytułowa,
- słowa kluczowe, ewentualne podziękowania,
- spis treści,
- opcjonalnie wykaz skrótów,
- rozdziały według własnego opracowania,
- piśmiennictwo i
- streszczenie w języku polskim i angielskim.

Piśmiennictwo powinno być zestawione według zasad podanych w dalszej części zaleceń.

Streszczenie powinno zajmować maksymalnie 1 stronę standardowego tekstu, jego tłumaczenie na język angielski powinno dodatkowo zawierać tytuł pracy.

Słowa kluczowe w liczbie 3-6 powinny w miarę możliwości odpowiadać terminom MeSH (Medical Subject Headings (MeSH) – język haseł przedmiotowych z zakresu medycyny i nauk pokrewnych tworzony jest w formie kontrolowanego słownika) i być umieszczone na odwrocie strony tytułowej. Hasła te oraz szczegółowe informacje znaleźć można pod adresem internetowym <http://www.mesh.pl>

Układ pracy badawczej (praca magisterska i ewentualnie licencjacka, inżynierska) powinna odpowiadać konwencji Vancouver i zwyczajom przyjętym w tym zakresie.

Powinna ona składać się z kolejno po sobie następujących elementów:

- strona tytułowa,
- słowa kluczowe, ewentualne podziękowania,
- spis treści,
- opcjonalnie wykaz skrótów oraz
- zasadnicze rozdziały:
  - Wstęp,
  - Część teoretyczna,
  - Cel pracy,
  - Część doświadczalna,
  - Materiały i metody,
  - Wyniki,
  - Dyskusja,
  - Wnioski,
  - Piśmiennictwo,
  - Streszczenie.

Rozdziały: Wstęp, Część teoretyczna oraz Cel pracy powinny zajmować nie więcej 1/3 objętości pracy. Powinny zawierać odpowiednio dobrany zestaw danych piśmiennictwa obrazujący aktualny stan wiedzy na dany temat, przesłanki skłaniające do podjęcia tego tematu oraz jasno określony cel pracy.

Część doświadczalna powinna zawierać dokładny opis materiałów oraz metod badawczych, aby badania i wyniki takie można było powtórzyć i zweryfikować. Dyskusja powinna zawierać omówienie własnych wyników, oraz porównanie wyników z danymi z piśmiennictwa. Wnioski (maksymalnie 5) powinny wypływać z przedstawionej dyskusji i powinny być sformułowane w postaci punktów niebędących powtórzeniem innych części

pracy. Piśmiennictwo powinno być zestawione według zasad podanych w dalszej części zaleceń. Streszczenie powinno zajmować maksymalnie 1 stronę standardowego tekstu i krótko prezentować cel, materiały i metody, wyniki i wnioski. Jego tłumaczenie na język angielski powinno dodatkowo zawierać tytuł pracy. Słowa kluczowe w liczbie 3-6 powinny w miarę możliwości odpowiadać terminom MeSH i być umieszczone na odwrocie strony tytułowej.

W przypadku prowadzenia badań z udziałem pacjentów, względnie z wykorzystaniem zwierząt laboratoryjnych, należy podać nr zgody odpowiedniej Lokalnej Komisji Etycznej na przeprowadzenie tych badań.

Praca powinna zawierać trwale wprawione oświadczenia autora, że praca została przygotowana i napisana samodzielnie oraz że drukowana wersja pracy jest identyczna z wersją elektroniczną.

1.3. Redakcja pracy

Praca powinna być napisana za pomocą jednego z powszechnie stosowanych edytorów tekstów, czcionką Times New Roman o rozmiarze 12, z odstępem pomiędzy wierszami 1,5. Marginesy powinny być równe i wynosić 2,5 cm; z lewej strony należy uwzględnić dodatkowe miejsce na oprawienie pracy (szerokość marginesu do 3,5cm). Strony powinny być kolejno ponumerowane, przy czym numerowaniu nie podlegają strona tytułowa i podziękowania. Dopuszczalne jest umieszczenie w tekście pracy nagłówków identyfikujących rozdział pracy. Wszystkie tabele powinny być opatrzone tytułami zawierającymi numer tabeli oznaczony cyframi rzymskimi lub arabskimi. Ryciny, wykresy itp. powinny posiadać podpis opatrzony kolejnym numerem (cyfry arabskie) oraz tytułem. W przypadku zaczerpnięcia wymienionych obiektów z materiałów źródłowych należy wskazać w tytule źródło ich pochodzenia.

W pracy należy wyjaśnić wszystkie zastosowane skróty, przynajmniej przy pierwszym ich użyciu w tekście, względnie przedstawić w postaci listy wszystkich wykorzystanych skrótów i symboli. Lista ta nie powinna obejmować skrótów powszechnie znanych (np.: m, sek., H₂O itp.).

1.4. Piśmiennictwo

Sposób umieszczenia piśmiennictwa oraz zasady jego cytowania określają zasady tzw. konwencji z Vancouver opracowane przez Międzynarodowy Komitet Redaktorów Periodyków Medycznych (ICMJE - International Committee of Medical Journal Editors, szczegóły na stronach Biblioteki Głównej UMP w Poznaniu: www2.bg.am.poznan.pl).

Spis piśmiennictwa umieszcza się na końcu pracy i układa alfabetycznie albo zgodnie z kolejnością pojawiania się cytowanej pracy po raz pierwszy w tekście. W szczególnych przypadkach przygotowywania pracy dyplomowej pod kątem jej publikacji można kierować się regułami zamieszczanymi w regulaminie dla autorów przez poszczególne redakcje uznanych w świecie czasopism. W tekście pracy, cytowania wpisuje się przed kropką kończącą zdanie w nawiasach kwadratowych ([x].)

W przypadku powoływania się na autorów pracy cytowanie umieszczamy bezpośrednio po nazwisku autora danej pracy (np.: „Według Kaczmarka i wsp. [23] badanie to stanowi.....”). Zaleca się by publikacje w spisie piśmiennictwa podawane były zgodnie z następującą konwencją:

- Prace z czasopism naukowych powinny zawierać nazwiska i inicjały wszystkich autorów, tytuł pracy, skrót nazwy czasopisma (wg Index Medicus lub dla czasopism nieindeksowanych pełna nazwa), rok wydania, numer wolumenu, ewentualnie numer zeszytu oraz numery pierwszej i ostatniej strony.

Przykład:

Pawełczyk A., Zaprutko L., Microwave assisted synthesis of fragrant jasmone heterocyclic analogues, Eur. J. Med. Chem. 2006; 41 (5) 586-591.

- Rozdziały w książkach i monografie powinny być cytowane w następujący sposób: nazwiska i inicjały autorów, tytuł rozdziału, tytuł książki, nazwisko i inicjał redaktora książki, wolumen, nazwa wydawcy, miejsce i rok wydania, zakres stron wykorzystanych w pracy.

Przykład:

Baer-Dubowska W., Wpływ wolnych rodników na inicjację i rozwój nowotworów, Przeciwutleniacze w żywności Aspekty zdrowotne technologiczne molekularne i analityczne, Red. Grajek W., Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2007, 69-90.

- Strony internetowe cytuje się podając nazwę strony (materiału źródłowego), adres URL i datę wejścia na stronę.

Przykład:

Kasztelowicz P, HON Code of Conduct (HONcode) for medical and health Web sites <http://www.hon.ch/HONcode/Polish>, data wejścia 18.08.2006

W pracy zaleca się wykorzystywanie publikacji możliwie aktualnych, głównie z ostatnich 10 lat, chyba że wobec braku bieżących doniesień konieczne jest

wykorzystanie starszych źródeł. Zaleca się również cytowanie przede wszystkim publikacji oryginalnych i unikanie odwołań do stron internetowych.

2. Prawa autorskie

Podczas pisania pracy licencjackiej i magisterskiej obowiązują przepisy prawa takie same jak przy tworzeniu jakiegokolwiek publikacji objętej obowiązującymi prawami autorskimi. Wszystkie wykorzystane w pracy materiały (treść, ryciny, wykresy, fotografie, tabele, schematy) o ile zaczerpnięte zostały z jakiegokolwiek źródła (z Internetem włącznie) powinny być opatrzone przytoczonym źródłem pochodzenia.

Wszystkie tabele, ryciny, fotografie, wykresy itp. utworzone samodzielnie przez studenta podlegają takiej samej ochronie prawnej. Oryginalne zdjęcia, wykresy, ryciny, wyniki analiz, dane z pracy badawczej, wyniki analizy statystycznej itp. należy zachować w oryginale. Niedopuszczalne jest przepisywanie całości lub fragmentów tekstu (z książek, publikacji, internetu) bez jakiegokolwiek zmiany i własnego opracowania oraz bez podania źródła. Materiały tekstowe z publikacji drukowanych lub elektronicznych powinny być przez piszącego streszczone, omówione lub skomentowane, a nie powinny stanowić skopiowanej zawartości. Niedopuszczalne jest kopiowanie tabel, wykresów, fotografii, schematów i innych rycin bez podania źródła.

Wszystkie prace dyplomowe są sprawdzane w ramach Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

3. Złożenie pracy

Tryb postępowania związanego ze złożeniem pracy dyplomowej i uzyskaniem dyplomu określa regulamin zawarty na stronie internetowej Uczelni: www.ump.edu.pl/ Wydział Farmaceutyczny / Dla Studentów / Dyplomowanie.